

Talousarvioaloite TAA 105/2024 vp

Pia Lohikoski vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä yksityisen kopioinnin hyvitykseen (5 500 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus romuttaa yksityisen kopioinnin hyvityksen puolittamalla sen 5,5 miljoonan leikkauksella. Yksityisen kopioinnin hyvitys on luovan työn tekijöille maksettava korvaus siitä, että jokainen saa kopioida laillisesti teoksia omaan käyttöönsä. Osa yksityisen kopioinnin hyvityksestä menee suoraan tekijöille ja taiteilijoille, osalla taas rahoitetaan kulttuurin edistämiskeskusten toimintaa.

Hyvitysmaksu ei ole tavallinen harkinnanvarainen kulttuurimääräraha. Tekijänoikeuslain lisäksi myös EU:n tekijänoikeuksia tietoyhteiskunnassa koskeva direktiivi edellyttää, että teosten oikeudenomistajat saavat sopivan hyvityksen yksityiskopioinnista. Direktiivin tarkoittama "sopivan hyvityksen" käsite rajaa hallituksen mahdollisuuksia harkinnanvaraisesti vähentää määrärahaa esimerkiksi valtiontaloudellisten yleisten säästötarpeiden vuoksi.

Yksityisen kopioinnin hyvitys on tärkeää taiteilijoiden toimeentulolle sekä monien alueellisten kulttuurituotantojen ja -tapahtumien olemassaololle. Kopiointi aiheuttaa merkittäviä tulonmenetyksiä aineettomien sisältöjen tekijöille, eikä nykyinenkään korvaustaso riitä läheskään kattamaan tulojen menetystä. Hallituksen leikkaus on valtion budjetin tasolla pieni, mutta vaikutuksiltaan suuri.

Hyvitysjärjestelmä on uudistettava, jotta voimme paremmin turvata tekijöille ja luovalle alalle ennakoitavuutta ja jatkuvuutta. Vaikka hyvityksen nimi on vanhentunut, tarve on suurempi kuin koskaan.

Hyvitysjärjestelmän uudistaminen tämän päivän toimintaympäristöä vastaavaksi on ollut tavoitteena pitkään. Hallitus vie äkillisellä hyvityksen tason romuttamisella tilanteen väärään suuntaan sen sijaan, että se olisi suunnitellut hyvitysjärjestelmän uudistamisen huolellisesti ja alaa kuunnellen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 5 500 000 euroa momentille 29.80.41 yksityisen kopioinnin hyvitykseen.

Talousarvioaloite TAA 105/2024 vp

Helsingissä 4.10.2024

Pia Lohikoski vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Minja Koskela vas
Jessi Jokelainen vas
Veronika Honkasalo vas
Johannes Yrttiaho vas
Timo Furuholm vas
Mai Kivelä vas
Laura Meriluoto vas
Anna Kontula vas